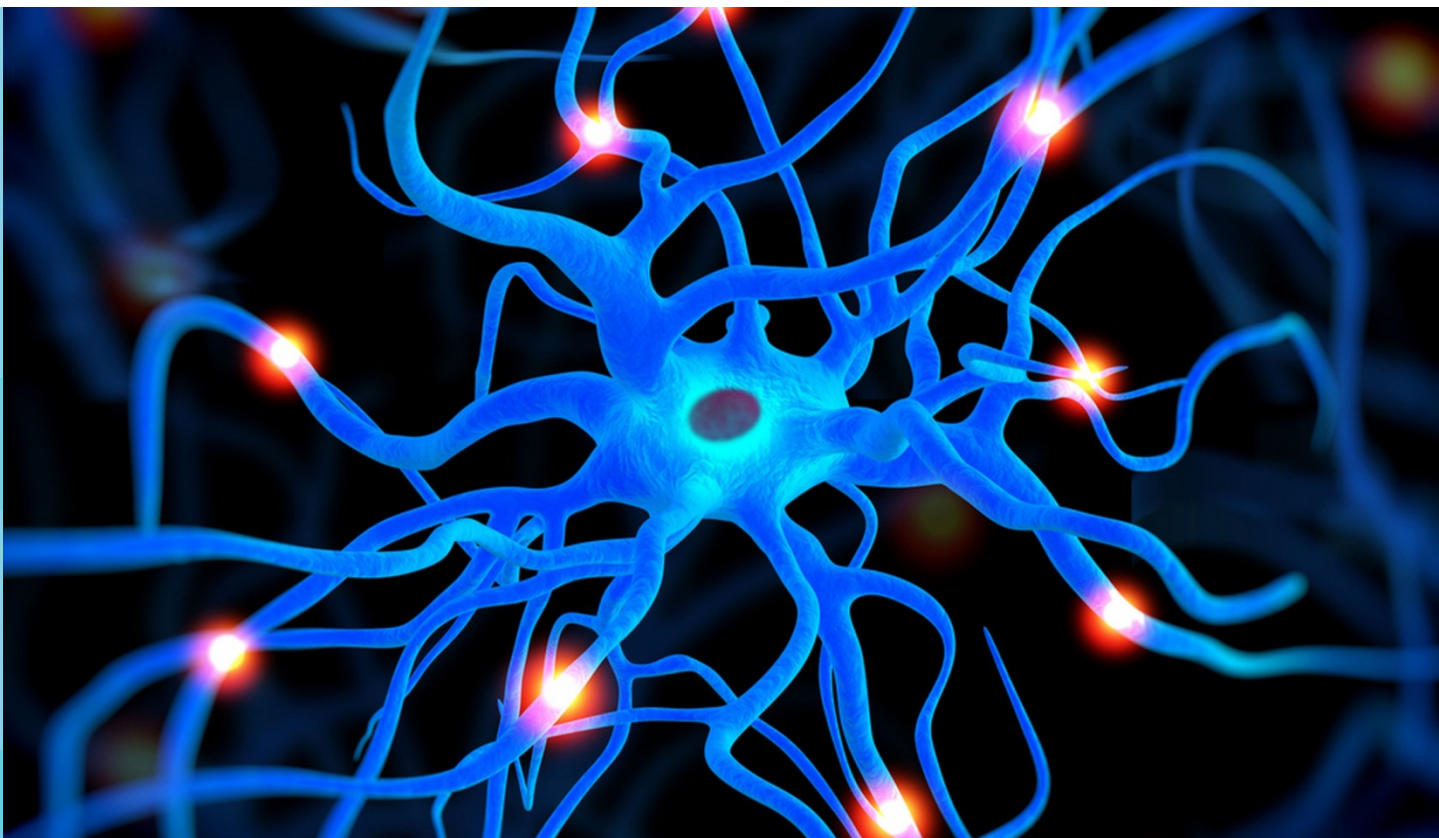

Patiënteninformatie

Behandeling van het ganglion Impar (proefblok en PRF)

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
Omschrijving en doel van de behandeling	3
Vorbereiding op de behandeling	4
Verloop van de behandeling	5
Verloop na de behandeling	5
(Gepulseerde) radiofrequente behandeling (P)RF.....	6
Neurolytische procedure met Alcohol 96% of Phenol 8%.....	7
Hernemen activiteiten en/of arbeid na de behandeling.....	8
Neveneffecten en complicaties	8
Röntgenstralen bij interventionele procedures.....	9
Kostprijs	10
Tot slot	10
Wie contacteren bij vragen / problemen?	11

Meer info op www.azturnhout.be/pijncentrum

De informatiefolders van AZ Turnhout worden met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij je zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

Deze brochure biedt u de nodige informatie over de behandeling van het ganglion Impar: (gepuleerde) radiofrequente behandeling (P)RF. U leest hierin meer over de behandeling zelf en eventuele nazorg van de behandeling. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw arts of verpleegkundige.

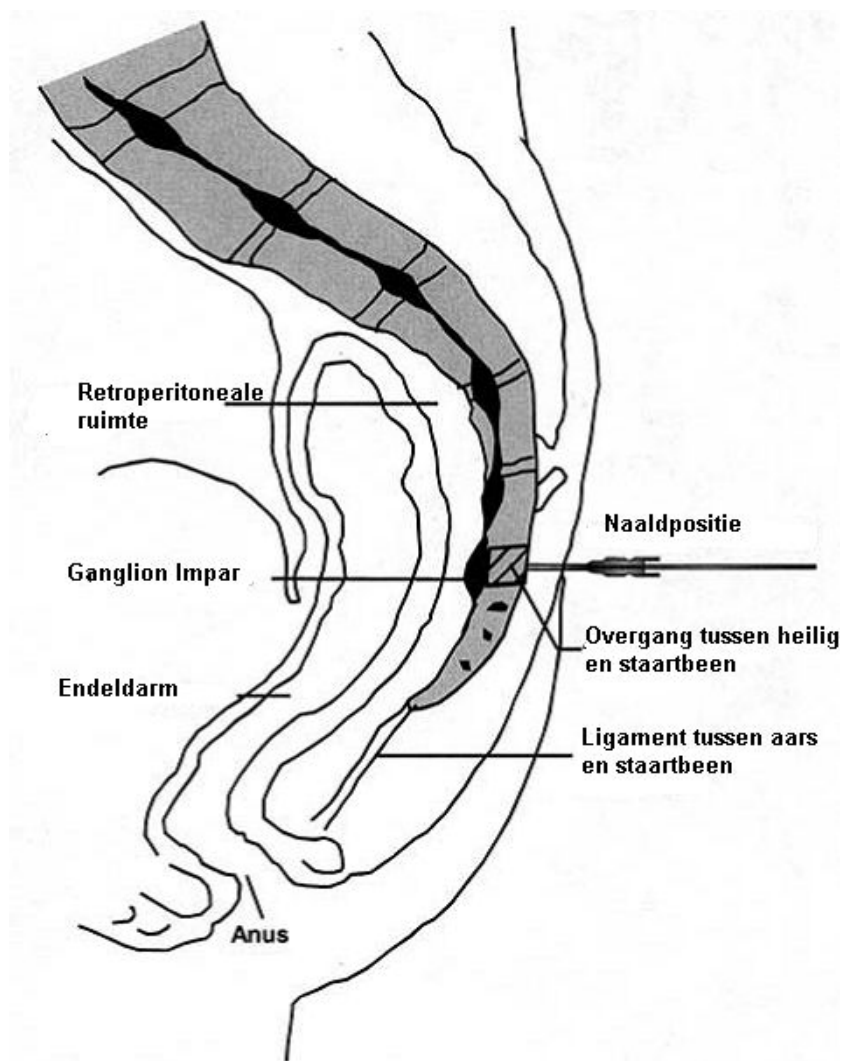
Gelieve deze brochure mee te brengen als u naar het ziekenhuis komt en begeleiding te voorzien **1 uur** na de behandeling.

Omschrijving en doel van de behandeling

Samen met de doorverwijzend arts en/of uw specialist van het pijncentrum heeft u besloten om over te gaan tot behandeling van het ganglion (zenuwknoop) Impar.

Deze zenuwknoop ligt aan de binnenzijde van de overgang van het heiligbeen (sacrum) en het staartbeen (coccyx). Het is een zenuwknoop van het autonoom, sympatisch zenuwstelsel.

Een behandeling van het ganglion Impar wordt uitgevoerd als wordt vermoed dat het 'uitschakelen' van deze zenuw uw pijnklacht duidelijk zou kunnen verminderen.

Indicaties

- Pijn in het klein bekken, al dan niet van oncologische origine (rectum, perineum, genitaliën)
- Staartbeenpijn (coccygodynie)
- Vage, brandende pijn perineaal
- Post-radiatie enteritis (pijn na bestraling van het klein bekken)

Gelieve ons tijdig te verwittigen indien:

- u zwanger bent (er mogen dan geen röntgenstralen gebruikt worden)
- u bloedverdunners neemt
- u allergisch bent aan contraststoffen, lokale verdoving, ontsmettingsmiddelen of pleisters
- u uw afspraak niet kan nakomen
- u een pacemaker of defibrillator (ICD) heeft.

Wat moet u meebrengen?

- De verwijsbrief van de arts met de door u ingevulde en ondertekende achterzijde
- Een lijst van alle medicatie die u neemt
- Protocol van MRI / CT- of andere scan indien genomen in een ander ziekenhuis dan AZ Turnhout

Vorbereiding op de behandeling

Deze behandeling gebeurt tijdens **een dagopname** in het pijncentrum.

U krijgt een zetelbed toegewezen en er zal gevraagd worden een operatieschortje aan te doen. Uw ondergoed mag u aanhouden.

U hoeft niet nuchter te zijn.

Deze procedure gebeurt onder **een plaatselijke verdoving**.

De behandeling wordt uitgevoerd in de behandelingszaal van het interventioneel pijncentrum.

Er zal u gevraagd worden om op de buik te gaan liggen op de behandelingstafel. We letten er op dat u op een comfortabele manier kunt liggen. Uw hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed zullen gevolgd worden op een monitor.

Met röntgendoorlichting (of echogeleid) wordt het heiligbeen en het staartbeen in beeld gebracht.

De huid zal ontsmet worden. Dit kan wat koud aanvoelen. Soms wordt er een kompres tussen de billen geplaatst om te vermijden dat ontsmettingsstof over de genitaliën loopt.

Het is heel belangrijk dat u tijdens de hele procedure **stil blijft liggen**. Wanneer u zich niet comfortabel voelt, u niet op een aangename manier op de behandelingsstafel ligt of wanneer u zich zorgen maakt over iets, mag u dat steeds melden. Wij zullen er alles aan doen om het u zo aangenaam mogelijk te maken.

Verloop van de behandeling

Tijdens de procedure wordt de zenuwknoop (het ganglion Impar) verdoofd door er een kleine hoeveelheid van een lokaal verdovend product er omheen te injecteren. Dit gebeurt door heel precies de punt van de naald onder geleide van röntgenstralen (of onder echogeleide) tot vlak bij deze zenuwknoop te brengen door het ligament tussen het heiligbeen en het staartbeen. Soms wordt er ook een corticosteroïd of een ontstekingsremmer toegevoegd. Er wordt dikwijls een kleine hoeveelheid contrastvloeistof gebruikt om aan te tonen dat de naald correct gepositioneerd is.

Verloop na de behandeling

Na de behandeling gaat u naar de dagzaal. Daar kunt u even bekomen, iets drinken of eten.

U moet nadien nog minstens 1 uur blijven. Indien u nadien goed bent gerecupereerd, zal de arts beslissen of u naar huis kan.

De dag van de procedure mag u niet zelf een voertuig (of machines) besturen. U mag wel met het openbaar vervoer (of taxi) komen.

Aangezien het hier om een proefbehandeling gaat, is het **heel belangrijk dat u tijdens de eerste uren na deze procedure goed evalueert of de pijnklachten verminderd zijn**. Een tijdelijke maar belangrijke vermindering van uw klachten na deze infiltratie betekent dat deze infiltratie positief was en dat een verdere behandeling met een langduriger resultaat gepland kan worden. Hier gaat het dan om een (gepuleerde) radiofrequente (RF) behandeling van deze zenuwknoop.

Bij oncologische pijn (kankerpijn), kan er over gegaan worden tot het kapot maken (destructie) van de zenuwknoop met Alcohol 96% of Phenol 8%.

Gelieve 3 tot 4 weken na de behandeling het “registratieformulier na pijnbehandeling” in te vullen en te bezorgen aan het onthaal van het ziekenhuis ofwel op te sturen naar AZ Turnhout, Steenweg op Merksplas 44, 2300 Turnhout.

(Gepulseerde) radiofrequente behandeling (P)RF

Indien u een positieve proefbehandeling gehad hebt en/of eventuele herhaalde infiltraties onvoldoende lang effect hebben, kan uw arts u voorstellen om deze zenuwknoop langere tijd uit te schakelen of te moduleren.

Dit zal in de eerste plaats gebeuren door er gepulseerde radiofrequente stroom op toe te passen.

Deze verdere behandelingen gebeuren op ongeveer dezelfde manier als de proefbehandeling, maar nemen meer tijd in beslag. Daarom wordt dit dikwijls onder sedatie (een ‘roesje’) gedaan om uw comfort te verhogen.

Heel precies wordt de punt van de naald onder geleide van röntgenstralen (of onder echogeleide) tot vlak bij deze zenuwknoop gebracht. Door deze naald wordt een elektrode geplaatst. We controleren door stimulatie of we de grote zenuwstructuren in het bekken vermeden hebben. U kunt tijdens de stimulatie eventueel wat vage prikkeling in het bekken, rond de genitaliën of de anus voelen.

Eens de naald op de juiste plaats zit wordt een kleine hoeveelheid lokale verdoving ingespoten en wordt de (gepuleerde) radiofrequente stroom gestart. De stroombehandeling kan tot 10 minuten duren.

Een **PRF (gepuleerde radiofrequente) behandeling** op een zenuwknoop kan er voor zorgen dat die zenuwknoop van gedrag verandert. Dit resulteert dan in een vermindering van de pijngeleiding over de betrokken zenuwknoop. Bij een gepuleerde radiofrequente behandeling wordt stroom met kleine stootjes tegelijk gegeven.

Hierdoor zal de temperatuur ter hoogte van de zenuw niet hoger oplopen dan 42°C, dit wordt nauwkeurig opgevolgd tijdens de behandeling. Hierdoor ontstaat er geen zenuwschade maar verandert het gedrag van de zenuwknoop. Door een gepulseerde radiofrequente stroombehandeling kan uw pijn gedurende een langere periode verminderen.

Een **RF (radiofrequente) behandeling** betekent dat de zenuwknoop verwarmd worden tot 80 graden Celsius en er op deze manier een letsel optreedt van deze zenuwknoop ook met het doel dat deze zenuwen minder tot geen pijnprikkels meer gaan doorgeleiden via het ruggenmerg naar de hersenen toe.

Het effect van deze behandeling kan soms 6 tot 8 weken op zich laten wachten. U dient dus geduld te hebben.

Na de behandeling gaat u terug naar de dagzaal. Daar kunt u even bekomen, iets drinken of eten.

U moet nadien nog minstens 1 uur blijven, dit kan soms langer zijn.

De dag van de procedure mag u zelf geen voertuig (of machines) besturen. U mag wel met het openbaar vervoer (of taxi) komen.

Neurolytische procedure met Alcohol 96% of Phenol 8%

Bij kankerpijn wordt dikwijls na een positieve proefbehandeling of, indien de pijn uitermate hevig is, onmiddellijk, een neurolytische procedure uitgevoerd. Dit wil zeggen dat er een stof op de zenuwknoop ingespoten wordt, die deze zenuwknoop kapot maakt. Zoals Alcohol 96% of Phenol 8%.

Voor deze procedure wordt een 'roesje' gegeven, zodat u zich wat comfortabeler voelt. Daarom wordt een waakinfuus geplaatst voordat u in de behandelingszaal komt.

De procedure is gelijkaardig als bij het (proef)blok: heel precies wordt de punt van de naald onder geleide van röntgenstralen (of onder echogeleide) tot vlak bij deze zenuwknoop gebracht. Daar wordt dan na controle met contrast, het neurolytisch product ingespoten.

Na de behandeling gaat u terug naar de dagzaal. Daar kunt u even bekomen, iets drinken of eten.

U moet nadien nog minstens 1 uur blijven, dit kan soms langer zijn.

De dag van de procedure mag u zelf geen voertuig (of machines) besturen. U mag wel met het openbaar vervoer (of taxi) komen.

Het effect van deze behandeling is er binnen de 24 tot 48 uur.

Hernemen activiteiten en/of arbeid na de behandeling

De dag van de behandeling dient u het rustig aan te doen en bent u werkonbekwaam. Desgewenst kan u hier een attest voor 1 dag krijgen. Gelieve dit door te geven aan de verpleegkundige bij opname.

De dag na de behandeling kan u in principe al uw activiteiten hernemen.

Neveneffecten en complicaties

Deze ingreep is nagenoeg zonder complicaties.

Theoretisch gezien zijn de mogelijke complicaties van elke procedure:

- Bloeduitstorting (hematoom)
- Infectie
- Beschadiging van de zenuwstructuren rondom
- Allergische reactie op één van de toegediende producten of ontsmettingsmiddelen

Om die reden volgen we een streng beleid naar de inname van bloedverdunners, werken we onder strikt steriele condities (ontsmetting, handschoenen, afdekdoek,...) en worden de naalden heel nauwkeurig onder röntgendoorlichting of onder echogeïde geplaatst.

Specifiek mogelijke complicaties bij deze procedure (uiterst zelden en bijna altijd gerelateerd aan neurodestructieve procedures: RF, Alcohol, Phenol):

- Darmperforatie
- Zenuwschade (neuritis)
- Verlamming en incontinentie (cauda equina syndroom)
- tijdelijke toename van pijn

Andere neveneffecten / complicaties :

- Verdoofd gevoel rond de aars en de genitaliën: dit kan het gevolg zijn van overloop van de verdovende stof naar de zenuwen die deze zone bezenuwen. Dit kan dan leiden tot een tijdelijke (enkele uren) doofheid. Dit zal spontaan weer verdwijnen.

Röntgenstralen bij interventionele procedures

Tijdens de behandeling gebruiken we beeldvorming met röntgenstralen. De hoeveelheid straling hangt af van de moeilijkheidsgraad van de procedure.

De hoeveelheid röntgenstralen die we gebruiken bij behandelingen in de pijnkliniek is zo gering dat de kans op schadelijke effecten heel klein is, ook als u meerdere behandelingen hebt ondergaan.

Meer informatie over Röntgenstralen kan u vinden op de website van medische beeldvorming van ons ziekenhuis op:

<https://www.azturnhout.be/diensten/medische-disciplines/medische-beeldvorming/risicos-van-straling>

Indien u nog vragen heeft over de procedure of over Röntgenstralen, twijfel dan niet om uw arts hierover aan te spreken.

Kostprijs

Onze pijnartsen zijn geconventioneerd en gebruiken de door het RIZIV erkende tarieven. Uitzonderingen hierop zijn bepaalde behandelingen waarvoor nog geen RIZIV-nomenclatuur bestaat (bepaalde behandelingen onder echogeleide). Indien dit op u van toepassing zou zijn, zal dit op voorhand met u besproken worden en zal uw toestemming hiervoor worden gevraagd.

Een indicatie van de kostprijs van een behandeling op het pijncentrum kan steeds opgevraagd worden aan het secretariaat.

Geldigheidstermijnen van proef-infiltraties kunnen wijzigen. Bij het maken van afspraken kijken wij steeds na of je in aanmerking komt voor terugbetaling.

Tot slot

Wij hopen van harte dat deze brochure u wegwijs heeft gemaakt in het verloop van de behandeling van het ganglion Impar.

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij de behandelende arts of verpleegkundige. Als u hierna nog niet tevreden bent, kan u terecht bij de ombudsdienst via e-mail op ombudsdienst@azturnhout.be of persoonlijk na telefonische afspraak op het nummer 014 44 41 25.

Voor uw patiëntenrechten kan u terecht op www.azturnhout.be/patient/patientenrechten

Wie contacteren bij vragen / problemen?

Secretariaat pijncentrum, Route E61
Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014/ 44 42 71

“Meer informatie betreffende de ingrepen en informed consent, kan u terugvinden op onze website:
<https://www.azturnhout.be/diensten/medische-disciplines/pijncentrum> “

Bij urgente problemen 's nachts of in het weekend, kunt u zich richten tot de dienst spoedgevallen die dan eventueel doorverbindt met de dienst anesthesie.

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be

info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44

2300 Turnhout

014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166

2300 Turnhout

014 40 60 11

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
• Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout